EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 16.6.2021
COM(2021) 321 final

2021/0154 (NLE)

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Portugal

{SWD(2021) 146 final}

2021/0154 (NLE)

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Portugal

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit[1], en met name artikel 20,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De COVID-19-uitbraak heeft ontwrichtende gevolgen gehad voor de economie van Portugal. In 2019 bedroeg het bruto binnenlands product (bbp) per hoofd van de bevolking van Portugal 67 % van het EU-gemiddelde. Volgens de voorjaarsprognoses 2021 van de Commissie is het reële bbp van Portugal in 2020 gedaald met 7,6 % en wordt verwacht dat het in 2020 en 2021 cumulatief zal zijn gedaald met 3,9 %. De hoge externe, particuliere en overheidsschulden en de lage productiviteitsgroei behoren tot de reeds langer aanslepende problemen die gevolgen hebben voor de economische prestaties op middellange termijn; bovendien maakt het tekort aan investeringen het moeilijker om de kansen van de groene en de digitale transitie te grijpen en ten volle te benutten.

(2) Op 9 juli 2019 en op 20 juli 2020 heeft de Raad in het kader van het Europees Semester aanbevelingen gericht tot Portugal. De Raad heeft met name aanbevolen alle noodzakelijke maatregelen te nemen om de pandemie doeltreffend aan te pakken, de kwaliteit van de overheidsfinanciën te verbeteren door prioriteit te geven aan groeibevorderende uitgaven, de veerkracht van het gezondheidszorgstelsel te versterken en te zorgen voor gelijke toegang tot hoogwaardige gezondheidszorg en langdurige zorg. De Raad heeft eveneens aanbevolen het algemene vaardighedenniveau van de bevolking te verbeteren (met de nadruk op digitale vaardigheden en het aantal afgestudeerden met een diploma in wetenschap, technologie, engineering en wiskunde), hoogwaardige werkgelegenheid te ondersteunen en de segmentering op de arbeidsmarkt te verminderen. Hij heeft Portugal tevens aanbevolen de doeltreffendheid en toereikendheid van de sociale vangnetten te verbeteren en voldoende en doeltreffende sociale bescherming en inkomenssteun te waarborgen. De Raad heeft aanbevolen om de investeringen te

[1] PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17.

richten op de groene en de digitale transitie, met name op innovatie en spoor- en haveninfrastructuur, decarbonisatie en energietransitie en de uitbreiding van energie-interconnecties, rekening houdend met regionale verschillen. Voorts heeft de Raad aanbevolen maatregelen te treffen om in de context van de pandemie te waarborgen dat ondernemingen toegang hebben tot liquiditeit, om overheidsinvesteringen te vervroegen en om particuliere investeringen te stimuleren om het economisch herstel te bevorderen. Tot slot heeft de Raad aanbevolen hervormingen door te voeren om het ondernemingsklimaat te verbeteren, met name om regelgevings- en administratieve belemmeringen als gevolg van vergunningverlening en regelgevingsbeperkingen voor gereglementeerde beroepen te verminderen, en om de administratieve en fiscale rechtbanken en insolventie- en invorderingsprocedures efficiënter te maken. Nu de Commissie bij de indiening van het herstel- en veerkrachtplan de vooruitgang bij de uitvoering van deze landspecifieke aanbevelingen heeft beoordeeld, oordeelt zij dat de aanbeveling om overeenkomstig de algemene ontsnappingsclausule alle nodige maatregelen te nemen om de pandemie doeltreffend aan te pakken, de economie te stimuleren en het daaropvolgende herstel te ondersteunen, volledig is uitgevoerd. Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt met betrekking tot de aanbeveling inzake tijdelijke maatregelen om de toegang tot liquiditeit te waarborgen voor ondernemingen, met name kleine en middelgrote ondernemingen.

(3) Op 2 juni 2021 heeft de Commissie een diepgaande evaluatie op grond van artikel 5 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad bekendgemaakt[2] voor Portugal. Op basis van haar analyse heeft de Commissie geconcludeerd dat Portugal macro-economische onevenwichtigheden ondervindt in verband met grote volumes externe nettoverplichtingen, particuliere en publieke schulden en niet-renderende leningen die hoog blijven, in een context van lage productiviteitsgroei.

(4) [De Raad heeft in zijn aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone aanbevolen dat de lidstaten van de eurozone actie ondernemen, ook via hun herstel- en veerkrachtplannen, om onder meer te zorgen voor een beleidskoers die het herstel ondersteunt en om de convergentie, veerkracht en duurzame en inclusieve groei verder te verbeteren. De Raad heeft in zijn aanbeveling ook aanbevolen de nationale institutionele kaders te versterken, te zorgen voor macrofinanciële stabiliteit, de EMU te voltooien en de internationale rol van de euro te versterken.] [If the Council recommendation is not adopted by the time of the CID adoption, please remove the recital]

(5) Op 22 april 2021 heeft Portugal in overeenstemming met artikel 18, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241 zijn herstel- en veerkrachtplan ingediend bij de Commissie. Die indiening van het plan volgde op een in overeenstemming met het nationale rechtskader uitgevoerd proces van raadpleging van lokale en regionale autoriteiten, sociale partners, maatschappelijke organisaties, jongerenorganisaties en andere relevante belanghebbenden. De nationale zeggenschap over de herstel- en veerkrachtplannen vormt de basis voor de geslaagde uitvoering ervan en voor hun blijvende invloed op nationaal niveau en geloofwaardigheid op Europees niveau. Krachtens artikel 19 van die verordening heeft de Commissie de relevantie,

[2] Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden (PB L 306 van 23.11.2011, blz. 25).

doeltreffendheid, efficiëntie en samenhang van het herstel- en veerkrachtplan beoordeeld in overeenstemming met de beoordelingsrichtsnoeren van bijlage V bij die verordening.

(6) De herstel- en veerkrachtplannen moeten gericht zijn op de algemene doelstellingen van de bij Verordening (EU) 2021/241 ingestelde herstel- en veerkrachtfaciliteit en het bij Verordening (EU) 2020/2094 van de Raad[3] vastgestelde herstelinstrument van de EU ter ondersteuning van het herstel na de COVID-19-crisis. Zij moeten de economische, sociale en territoriale cohesie van de Unie te verbeteren door bij te dragen aan de zes pijlers van artikel 3 van Verordening (EU) 2021/241.

(7) De tenuitvoerlegging van de herstel- en veerkrachtplannen van de lidstaten zal een gecoördineerde inspanning met investeringen en hervormingen in de hele Unie vormen. Via de gecoördineerde en gelijktijdige tenuitvoerlegging van deze hervormingen en investeringen, en de tenuitvoerlegging van grensoverschrijdende projecten zullen deze hervormingen en investeringen elkaar versterken en tot positieve overloopeffecten in de hele Unie leiden. Zo zal ongeveer een derde van de impact van de faciliteit op de groei en werkgelegenheid in de lidstaten komen van overloopeffecten uit andere lidstaten.

Evenwichtige respons die bijdraagt aan de zes pijlers

(8) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt a), van en punt 2.1 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241 vormt het herstel- en veerkrachtplan in hoge mate (score A) een alomvattende en voldoende evenwichtige respons op de economische en sociale situatie en draagt het zodoende bij aan elk van de zes in artikel 3 van Verordening (EU) 2021/241 bedoelde pijlers, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke uitdagingen van en de financiële toewijzing aan de betrokken lidstaat en de aangevraagde steun via leningen.

(9) Het plan bevat maatregelen die bijdragen aan alle zes de pijlers en een aanzienlijk aantal componenten van het plan komt tegemoet aan verschillende pijlers. Een dergelijke aanpak draagt eraan bij dat op coherente wijze ruim aandacht wordt besteed aan elke pijler. Gezien de specifieke uitdagingen van Portugal wordt de bijzondere aandacht voor slimme, duurzame en inclusieve groei in combinatie met het totale gewicht dat daaraan over alle pijlers wordt toegekend, als voldoende evenwichtig beschouwd.

(10) Het plan voorziet in een breed scala aan klimaatgerelateerde maatregelen, waarbij ongeveer driekwart van alle componenten bijdraagt aan de groene transitie. Die maatregelen omvatten het verhogen van de energie-efficiëntie van gebouwen, het decarboniseren van de industrie en de adaptatie aan klimaatverandering. Het plan pakt uitdagingen aan in verband met digitalisering op verschillende gebieden; ongeveer de helft van de componenten levert hiertoe een bijdrage, onder meer de digitalisering van overheidsdiensten en de invoering van digitale technologieën ter bevordering van ondernemerschap en opschaling van bedrijven om de digitale transitie van het productieapparaat te versterken. Om de uitdagingen in verband met ontoereikende digitale vaardigheden aan te pakken, bevat het plan maatregelen om het onderwijs en

[3] Verordening (EU) 2020/2094 van de Raad van 14 december 2020 tot vaststelling van een herstelinstrument van de Europese Unie ter ondersteuning van het herstel na de COVID-19-crisis (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 23).

de stelsels voor beroepsonderwijs en -opleiding te moderniseren, onder meer om voor de markt relevante kwalificaties aan te leren, de relevantie van volwasseneneducatie te vergroten en het aantal afgestudeerden in opleidingen op het gebied van wetenschap, technologie, engineering, kunsten en wiskunde (STEAM), en in het bijzonder IT, te verhogen.

(11) In het plan wordt uitgebreid aandacht besteed aan de derde pijler van slimme, duurzame en inclusieve groei, en bijna alle componenten leveren hieraan een directe bijdrage. De economische cohesie, de productiviteit en het concurrentievermogen vallen rechtstreeks onder bijna alle componenten van het plan, waarbij verschillende onderling samenhangende uitdagingen worden aangepakt, zoals de bevordering van duurzame groei en adaptatie aan de klimaatverandering, de universele verlening van sociale diensten, de bijdrage aan innovatie, nieuwe technologieën en decarbonisatie, de dematerialisering van overheidsdiensten, en de bijdrage aan de financiering van ondernemingen en de ontwikkeling van kapitaalmarkten. De dimensies sociale en territoriale cohesie zijn nauw met elkaar verweven, met name in de minder ontwikkelde Portugese regio's. Regionale en lokale overheden worden aangespoord een centrale rol te spelen bij de verstrekking van gemeenschapsdiensten inzake sociale huisvesting, voor- en vroegschoolse educatie, gezondheidszorg, langdurige zorg en centra voor dagopvang voor ouderen en personen met een handicap in overeenstemming met Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, en daarbij een brede territoriale dekking te waarborgen.

(12) Ongeveer de helft van de componenten levert een bijdrage aan gezondheid en economische, sociale en institutionele veerkracht door middel van maatregelen zoals de versterking van de nationale netwerken voor eerstelijnsgezondheidszorg, continue en palliatieve zorg, de verstrekking van sociale en betaalbare huisvesting en innovatieve geïntegreerde sociale diensten in de grootstedelijk gebieden van Lissabon en Porto. De invoering van digitale technologieën en interoperabiliteitsoplossingen versterkt de institutionele capaciteit en veerkracht van het openbaar bestuur. Beleid voor de volgende generatie valt onder een aantal maatregelen die verband houden met bijna een derde van alle componenten en die rechtstreeks van invloed zijn op kinderen en jongeren, zoals het vergroten van de capaciteit van kinderopvang, beroepsonderwijs en -opleiding en tertiair onderwijs, met inbegrip van opleidingen in STEAM-richtingen, het verbeteren van de loopbaan- en inkomensperspectieven van jongeren, en het uitbreiden van de accommodatie voor studenten in het hoger onderwijs. Dit gaat gepaard met de maatregel betreffende digitalisering van het onderwijs en de distributie van persoonlijke IT-apparatuur onder studenten.

Aanpakken van alle of een significant deel van de in de landspecifieke aanbevelingen vastgestelde uitdagingen

(13) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt b), van en punt 2.2 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241 zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting bijdragen tot een doeltreffende aanpak van alle of een significant deel van de uitdagingen (score A) die zijn vastgesteld in de relevante landspecifieke aanbevelingen, met inbegrip van de begrotingsaspecten en de krachtens artikel 6 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 aan Portugal gerichte aanbevelingen, of de uitdagingen die zijn vastgesteld in andere relevante documenten die de Commissie officieel heeft goedgekeurd in het kader van het Europees Semester.

(14) De aanbevelingen in verband met de onmiddellijke respons vanuit het begrotingsbeleid op de pandemie, kunnen worden geacht buiten het toepassingsgebied van het herstel- en veerkrachtplan van Portugal te vallen, ondanks het feit dat Portugal over het algemeen adequaat en voldoende heeft gereageerd op de onmiddellijke behoefte om de economie in 2020 en 2021 met budgettaire middelen te ondersteunen, in overeenstemming met de algemene ontsnappingsclausule. Voorts is de aanbeveling om in 2020 de budgettaire middellangetermijndoelstelling waar te maken, rekening houdend met de marge voor ongewone gebeurtenissen waarvoor een tijdelijke afwijking is toegestaan, niet langer relevant, zowel door het verstrijken van de overeenkomstige begrotingsperiode als door de activering in maart 2020 van de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact in de context van de crisis ten gevolge van de pandemie.

(15) Het plan omvat een uitgebreide reeks elkaar versterkende hervormingen en investeringen die bijdragen aan het aanpakken van alle of een aanzienlijk deel van de economische en sociale uitdagingen die zijn beschreven in de landspecifieke aanbevelingen die de Europese Raad in het Europees Semester in 2019 en 2020 aan Portugal heeft gericht, met name op het gebied van de kwaliteit en de houdbaarheid van de overheidsfinanciën, de toegankelijkheid en de veerkracht van sociale diensten en het gezondheidszorgstelsel, de arbeidsmarkt, onderwijs en vaardigheden, O&O en innovatie, de klimaat- en de digitale transitie, het ondernemingsklimaat en justitie.

(16) Het plan omvat een omvattende budgettaire structurele hervorming die naar verwachting de kwaliteit en de houdbaarheid van de overheidsfinanciën aanzienlijk zal verbeteren en algemene uitgavenbeheersing, kostenefficiëntie en adequate budgettering zal versterken. Die hervorming omvat geleidelijke stappen die naar verwachting zullen leiden tot de volledige en effectieve uitvoering van de begrotingskaderwet van 2015, waardoor uitgaventoetsingen een structureel kenmerk van het jaarlijkse begrotingsproces van Portugal worden, efficiëntiewinsten achteraf worden geëvalueerd en gecentraliseerd aanbesteden wordt versterkt. Deze hervorming zal naar verwachting ook de financiële duurzaamheid van staatsbedrijven versterken door de invoering van een nieuw model om hun financiële situatie en prestaties te analyseren en openbaar te maken en zo het toezicht sneller, transparanter en volledi ger te maken. Zij voorziet ook in de invoering van plannings- en beheersinstrumenten voor meer verantwoording, zoals herziene beheerscontracten om prestatiegerichte managementpraktijken te verspreiden. Deze hervorming gaat gepaard met een investering in de informatiesystemen voor het beheer van de overheidsfinanciën.

(17) Er zijn ook hervormingen en investeringen opgenomen om de veerkracht van het gezondheidszorgstelsel te versterken en bij te dragen tot gelijke toegang tot hoogwaardige gezondheidszorg en langdurige zorg. Dergelijke hervormingen en investeringen zullen naar verwachting de responscapaciteit van de eerstelijnsgezondheidszorg, de geestelijke gezondheidszorg en de langdurige zorg versterken en gepaard gaan met stappen ter verbetering van de efficiëntie en de interactie tussen de verschillende onderdelen van de nationale gezondheidsdienst. Specifieke maatregelen zijn gericht op de versterking van het regionale gezondheidsstelsel in het ultraperifere gebied Madeira en op de digitalisering van de gezondheidsstelsels in Madeira en de Azoren. Voorts worden met de voltooiing van de hervorming van het bestuursmodel voor openbare ziekenhuizen de diepere oorzaken van de aanhoudende achterstallige betalingen in de openbare ziekenhuizen aangepakt. Door die hervorming zal naar verwachting een grotere autonomie van ziekenhuizen op

het gebied van investeringen en aanwervingsbeslissingen worden gecombineerd met een beter toezicht en een betere verantwoording, wat zal helpen om de accumulatie van achterstallige betalingen op duurzame wijze te voorkomen.

(18) Het plan pakt sociale uitdagingen aan door een significante respons te bieden op de noodzaak om de doeltreffendheid en toereikendheid van de sociale vangnetten te verbeteren, met name door hervormingen en investeringen in sociale huisvesting en sociale diensten, met focus op ouderen, kinderen en kwetsbare groepen met een handicap. Deze hervormingen en investeringen voorzien in de goedkeuring van het nationale huisvestingsplan en de nationale strategie voor armoedebestrijding, en een steunprogramma voor toegang tot huisvesting door de bouw van nieuwe gebouwen of de renovatie van bestaande woningen, het creëren en renoveren van plaatsen in sociale voorzieningen, het versterken van thuis- en gemeenschapszorg, het opzetten van sociale interventieteams in de gemeenten van het Portugese vasteland, geïntegreerde programma's ter ondersteuning van kansarme gemeenschappen in achtergestelde stedelijke gebieden, en gebruiksvriendelijkere socialezekerheidsdiensten door digitalisering.

(19) Het plan omvat hervormingen en investeringen om komaf te maken met aanslepende knelpunten die van invloed zijn op het ondernemingsklimaat. Het gaat onder meer om de vermindering van de beperkingen die gelden voor verschillende gereglementeerde beroepen om de concurrentie te bevorderen, de herziening van de vergunningsvereisten voor ondernemingen en de toepassing van het eenmaligheidsbeginsel in de contacten met de overheid om de administratieve kosten te beperken, en het moderner en efficiënter maken van justitie, waarbij ook de digitalisering van procedures voor meer efficiëntie zal zorgen.

(20) Er worden aanzienlijke investeringen gedaan om onderzoek en ontwikkeling te stimuleren, met name via de ontwikkeling van innovatieagenda's in cruciale sectoren, met inbegrip van groene agenda's die de interactie tussen bedrijfsleven en wetenschap moeten verbeteren. Er worden ook investeringen verwacht om onderzoek en innovatie in duurzame landbouw te stimuleren. Het plan omvat ook investeringen om ondernemingen te herkapitaliseren, zoals de oprichting van een special purpose vehicle dat vervolgens moet investeren in levensvatbare Portugese ondernemingen in de vorm van financiering in eigen vermogen en quasi-eigen vermogen.

(21) Het plan draagt aanzienlijk bij in de aanpak van de uitdagingen van de klimaattransitie. Het omvat investeringen gericht op onderzoek en innovatie voor het decarboniseren van de productiesectoren, evenals maatregelen om de energieprestatie van gebouwen te verhogen, zowel in de particuliere als de publieke sector. Het plan zal het stadsvervoer naar verwachting duurzamer maken door de instanties voor het beheer van het openbaar vervoer te versterken en te investeren in de uitbreiding van de metronetwerken en lightrail- en snelbussystemen in de grootstedelijke gebieden van Lissabon en Porto en de aankoop van emissievrije voertuigen voor het wagenpark van het openbaar vervoer. De maatregelen moeten ook de investeringen in hernieuwbare energie op het vasteland en in de ultraperifere gebieden Madeira en de Azoren bevorderen. Aanzienlijke hervormingen en investeringen moeten bossen beschermen om de gevolgen van de klimaatverandering te verzachten. Programma's voor landschapsplanning en -beheer zullen naar verwachting kwetsbare gebieden vormgeven om deze beter bestand te maken tegen de risico's in verband met de klimaatverandering, met name plattelandsbranden en biodiversiteitsverlies, en om duurzame groei en territoriale cohesie te bevorderen door de gemiddelde omvang van

het landbouwbedrijf te vergroten, het landgebruik te veranderen en nieuwe economische activiteiten te plannen.

(22) Het plan draagt aanzienlijk bij in de aanpak van de uitdagingen van de digitale transitie, zowel op het vasteland als in de autonome regio's Madeira en de Azoren. Aanzienlijke hervormingen en investeringen zijn gepland op het gebied van digitalisering van ondernemingen om digitale technologieën en processen in te voeren. Investeringen en hervormingen in de stelsels voor onderwijs en beroepsonderwijs- en opleiding zijn grotendeels gericht op de aanpassing van curricula, onderwijsmethoden en -middelen voor het aanbieden van digitale vaardigheden die zijn afgestemd op de specifieke behoeften van verschillende groepen, zoals studenten, leerkrachten, werknemers, ondernemingen en ambtenaren. Andere belangrijke hervormingen en investeringen zijn gericht op de digitalisering van het openbaar bestuur met maatregelen voor het algemene openbaar bestuur, justitie en het beheer van de overheidsfinanciën, met de bedoeling het openbaar bestuur efficiënter en veerkrachtiger en voor de burger toegankelijker te maken.

(23) Het plan pakt de al vermelde uitdagingen aan en zal zo naar verwachting bijdragen tot het corrigeren van de macro-economische onevenwichtigheden[4] in verband met grote volumes externe nettoverplichtingen, particuliere en publieke schulden, in een context van niet-renderende leningen en lage productiviteitsgroei.

Bijdrage aan het groeipotentieel, de jobcreatie en de economische, sociale en institutionele veerkracht

(24) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt c), van en punt 2.3 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241 zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting een hoge impact (score A) hebben op het versterken van het groeipotentieel, de jobcreatie en de economische, sociale en institutionele veerkracht van de betrokken lidstaat, waarmee wordt bijgedragen aan de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten, onder meer door middel van de bevordering van beleid inzake kinderen en jongeren, alsmede op het verzachten van de economische en sociale gevolgen van de COVID-19-crisis en daarmee het bevorderen van de economische, sociale en territoriale cohesie en de convergentie binnen de Unie.

(25) Uit een simulatie van de diensten van de Commissie blijkt dat het plan het bbp van Portugal tegen 2026 met 1,5 % tot 2,4 % kan verhogen[5]. Het Portugese herstel- en veerkrachtplan omvat een ambitieus pakket hervormingen en investeringen om iets te doen aan de kwetsbaarheid van het land voor schokken en om zijn economische, institutionele en sociale veerkracht te versterken. De hervormingen die institutionele knelpunten wegnemen en concurrentie bevorderen, en de aanzienlijke investeringen in actief arbeidsmarktbeleid, onderzoek en ontwikkeling, innovatie en digitalisering pakken samen de onderliggende oorzaken van de vastgestelde uitdagingen aan en zullen naar verwachting het concurrentievermogen en de productiviteit van het land versterken.

---

4 Deze macro-economische onevenwichtigheden verwijzen naar de aanbevelingen op grond van artikel 6 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 in 2019 en 2020.

5 Dergelijke simulaties weerspiegelen de algemene effecten van NGEU, dat tevens financiering voor ReactEU omvat, en verhoogde financiering voor Horizon, InvestEU, het Fonds voor een rechtvaardige transitie, plattelandsontwikkeling en RescEU. Die simulatie houdt geen rekening met de mogelijke positieve effecten van structurele hervormingen, die aanzienlijk kunnen zijn.

(26) De voornaamste bijdragen aan zowel groei als werkgelegenheid worden verwacht van investeringen en hervormingen op het gebied van innovatie, onderwijs, met inbegrip van digitale vaardigheden en beroepsopleiding, het decarboniseren van de industrie, digitalisering van ondernemingen, kapitalisatie van ondernemingen en huisvesting. Andere belangrijke actiegebieden zijn gezondheidszorg, cultuur, vervoersinfrastructuur, bosbouw en waterbeheer, kwaliteit en capaciteit van het openbaar bestuur, met inbegrip van het beheer van overheidsfinanciën, gerechtelijke diensten en digitalisering van overheidsdiensten.

(27) Het plan voorziet in belangrijke maatregelen voor het aanpakken van al lang bestaande sociale uitdagingen, die ook belangrijke gevolgen hebben voor de territoriale dimensie en de kloof tussen stad en platteland, waardoor de economische, sociale en territoriale cohesie en de convergentie binnen Portugal en de Unie worden versterkt. Daarmee moet worden gezorgd voor de versterking van de responsiviteit en de toegankelijkheid van diensten op het gebied van gezondheidszorg en langdurige zorg in het licht van de snelle vergrijzing, en voor toegang tot betaalbare en sociale huisvesting. De sociale kwetsbaarheden moeten ook worden aangepakt door een brede waaier aan sociale diensten aan te bieden die gericht zijn op ouderen, personen met een handicap, etnische minderheden en migranten, en door geïntegreerde programma's ter ondersteuning van kansarme gemeenschappen in achtergestelde grootstedelijke gebieden. De openbaarvervoersnetwerken in stedelijke gebieden moeten worden versterkt, wat met name van belang is voor achtergestelde forenzende werknemers, de rechten van werknemers moeten worden versterkt, met name voor atypische arbeidsovereenkomsten in verband met de digitale economie. Deze maatregelen zullen bijdragen tot de uitvoering van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten die werd goedgekeurd tijdens de top in Porto op 7 mei 2021, en zullen naar verwachting bijdragen tot een verbetering van de indicatoren van het sociaal scorebord.

(28) Belangrijke maatregelen zijn gericht op kinderen en jongeren, zoals maatregelen om de capaciteit van kleuterscholen en kinderopvang te vergroten en nieuwe permanente hoogwaardige banen voor jongeren te bevorderen. Het plan moet ook de inschrijving in het hoger onderwijs bevorderen, met name in STEAM-disciplines, en een netwerk opzetten van instellingen voor hoger onderwijs die postuniversitaire opleidingen van korte duur aanbieden. De maatregelen moeten ook de integratie van digitale technologieën in het basis- en middelbaar onderwijs ondersteunen door gebruik te maken van digitale bronnen in de klaslokalen, onderwijsinhoud te digitaliseren en laboratoria op te richten met onderwijstechnologieën zoals programmeerbare robots.

Geen ernstige afbreuk doen

(29) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt d), van en punt 2.4 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241 zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting waarborgen dat geen enkele erin opgenomen maatregel voor de uitvoering van hervormingen en investeringsprojecten ernstige afbreuk doet aan milieudoelstellingen (score A) in de zin van artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad[6] (het beginsel "geen ernstige afbreuk doen").

[6] Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).

(30) Het herstel- en veerkrachtplan verzekert voor elke hervorming en investering dat geen ernstige afbreuk wordt gedaan aan de zes milieudoelstellingen in de zin van artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852, met name mitigatie van klimaatverandering, adaptatie aan klimaatverandering, duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene hulpbronnen, circulaire economie, preventie en bestrijding van verontreiniging en bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen. Portugal heeft onderbouwing verstrekt overeenkomstig de technische richtsnoeren "geen ernstige afbreuk doen aan" van de Europese Commissie (2021/C 58/01). Portugal stelt voor waar nodig risicobeperkende maatregelen te nemen om ernstige afbreuk te vermijden, wat door de mijlpalen moet worden gewaarborgd.

(31) Er is bijzondere aandacht besteed aan maatregelen waarvan het effect op de milieudoelstellingen een grondig onderzoek rechtvaardigt. Component 7 — Infrastructuur omvat vier maatregelen in verband met de aanleg of modernisering van weginfrastructuur ((RE-C7-I2, I3, I4 en I5). Ter voorkoming van ernstige afbreuk aan de doelstellingen inzake mitigatie van klimaatverandering en preventie en bestrijding van verontreiniging, bevat het herstel- en veerkrachtplan van Portugal als begeleidende maatregel de investering RE-C7-I0 – Uitbreiding van het oplaadnetwerk voor elektrische voertuigen. Het wegvervoer moet worden gedecarboniseerd door 15 000 openbaar toegankelijke oplaadpunten voor elektrische voertuigen beschikbaar te stellen tegen 2025. Evenzo met betrekking tot de waterbeheersmaatregelen in component 9 — Waterbeheer (TC-C9-I1 en I2), die de aanleg van een dam, een ontziltingsinstallatie en irrigatie- en wateronttrekkingsmaatregelen omvatten, moet Portugal er blijven op toezien dat er geen ernstige afbreuk wordt gedaan aan het milieu door rekening te houden met alle resultaten en voorwaarden van de milieueffectbeoordeling die relevant zijn voor die maatregelen, en dat het milieurecht van de EU, met inbegrip van de kaderrichtlijn water (Richtlijn 2000/60/EG), wordt nageleefd. Dit dient met name ter voorkoming van ernstige gevolgen voor de betrokken waterlichamen die de doelstelling van het bereiken van een goede toestand of een goed potentieel in gevaar zouden brengen of zouden vertragen. Zo moet tevens worden verzekerd dat beschermde habitats en soorten die rechtstreeks van het betrokken water afhankelijk zijn, geen negatieve gevolgen ondervinden van de maatregelen.

Bijdrage aan de groene transitie, met inbegrip van biodiversiteit

(32) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt e), van en punt 2.5 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241 bevat het herstel- en veerkrachtplan maatregelen die in hoge mate (score A) bijdragen tot de groene transitie, met inbegrip van biodiversiteit, of de aanpak van de daaruit voortvloeiende uitdagingen. De maatregelen ter ondersteuning van de klimaatdoelstellingen zijn goed voor 37,9 % van de totale toewijzing van het plan, berekend volgens de in bijlage VI bij Verordening (EU) 2021/241 beschreven methode. In overeenstemming met artikel 17 van Verordening (EU) 2021/241 is het herstel- en veerkrachtplan consistent met de in het nationaal energie- en klimaatplan 2030 vervatte informatie.

(33) De hervormingen en investeringen zullen naar verwachting een aanzienlijke bijdrage leveren aan de verwezenlijking van de doelstellingen inzake decarbonisatie en energietransitie van Portugal zoals vastgesteld in het nationale energie- en klimaatplan 2030 en het stappenplan in de richting van koolstofneutraliteit in 2050 en zo bijdragen aan de klimaatdoelstellingen van de Unie. Zestien componenten bevatten maatregelen die bijdragen aan de klimaatdoelstelling en zestien componenten bevatten maatregelen

die bijdragen aan milieudoelstellingen, met inbegrip van biodiversiteit. Verwacht wordt dat de biodiversiteit met name zal worden versterkt door het bosbeheer te verbeteren, komaf te maken met grote gebieden met onbeheerde monoculturen en hoge brandrisico's, of een duurzame blauwe economie te bevorderen. De uitvoering van deze voorgestelde maatregelen zal naar verwachting een blijvend effect hebben, met name door bij te dragen tot de digitale transitie, de verbetering van de biodiversiteit en de bescherming van het milieu.

(34) Interventies op het gebied van energie-efficiëntie vormen een groot deel van de klimaatbijdrage. Andere significante klimaat- of milieubijdragen worden geleverd door investeringen in duurzaam stadsvervoer of aanpassing aan en preventie van klimaatverandering. Ook onderzoeks- en innovatieprocessen die gericht zijn op de koolstofarme economie, veerkracht en adaptatie aan de klimaatverandering, en bos- en waterbeheersmaatregelen dragen bij tot de verwezenlijking van de klimaat- en milieudoelstellingen. De hervormingen zijn erop gericht de industrie te decarboniseren, duurzamere productieprocessen te ontwikkelen en de vervoersplanning te verbeteren.

Bijdrage aan de digitale transitie

(35) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt f), van en punt 2.6 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241 bevat het herstel- en veerkrachtplan maatregelen die naar verwachting in hoge mate (score A) effectief bijdragen tot de digitale transitie of de aanpak van de daaruit voortvloeiende uitdagingen. De maatregelen ter ondersteuning van de digitale doelstellingen zijn goed voor 22,1 % van de totale toewijzing van het plan, berekend volgens de in bijlage VII bij Verordening (EU) 2021/241 beschreven methode.

(36) In totaal bevatten veertien componenten maatregelen die bijdragen aan de digitale doelstelling met een brede, transversale aanpak, waarbij vier componenten volledig aan de digitale transitie zijn gewijd. Aanzienlijke hervormingen en investeringen zijn gepland op het gebied van digitalisering van ondernemingen en het aanbieden van digitale vaardigheden. Andere aanzienlijke hervormingen en investeringen zijn gericht op de digitalisering van het openbaar bestuur, justitie en het beheer van de overheidsfinanciën. Andere investeringen zijn gericht op de digitalisering van specifieke sectoren zoals lager en middelbaar onderwijs, gezondheid, cultuur en bosbeheer.

(37) Deze investeringen dragen niet alleen bij tot de digitale aan de digitale transitie, maar komen ook tegemoet aan de uitdagingen in verband met de vaardigheidsniveaus van de bevolking, met name de digitale geletterdheid van de volwassen bevolking en de noodzaak om de vaardigheden aan te passen aan de veranderende behoeften van de arbeidsmarkt. De investeringen helpen ook de uitdagingen aan te pakken die verband houden met gelijke toegang tot digitale technologieën en kwaliteitsonderwijs en -opleiding.

(38) De in het herstel- en veerkrachtplan opgenomen hervormingen en investeringen in verband met digitalisering zullen naar verwachting een blijvend effect hebben, met name op de digitale transitie van het openbaar bestuur van het land, justitie, de sociale diensten, het bedrijfsleven, het vaardigheidsniveau van de bevolking en de nationale en regionale gezondheidsdiensten.

Blijvende effecten

(39) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt g), van en deel 2.7 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241 zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting in hoge mate (score A) een blijvend effect sorteren voor Portugal.

(40) Het plan bevat structurele veranderingen in openbaar bestuur, huisvesting, kapitalisatie van ondernemingen en innovatie, justitie, uiterst gereglementeerde beroepen en digitalisering van het openbaar bestuur. In veel gevallen zijn maatregelen in verschillende componenten van het plan bedoeld om het digitaliseringsniveau van de betrokken instellingen te verhogen, wat naar verwachting een blijvend effect zal hebben op de kwaliteit van de diensten en het ondernemingsklimaat.

(41) Op het gebied van investeringen wordt een blijvende structurele verandering verwacht van de oprichting, de kapitalisatie en de uitbreiding van de missie van de nationale stimuleringsbank, *Banco Português de Fomento*. De voorgestelde verhoging van de bankkapitalisatie zal naar verwachting de toegang tot financiering vergemakkelijken, met name voor kmo's die door de crisis worden getroffen, en het concurrentievermogen en de werkgelegenheid op lange termijn stimuleren. Andere belangrijke beleidsdoelstellingen zijn kennis-en technologieoverdracht aan bedrijven, diversificatie van producten en diensten en streven naar investeringen ter hoogte van 3 % van het bbp in 2030. Tot slot zijn investeringen en beleidsmaatregelen om de economie koolstofvrij te maken gericht op het verbeteren van de energie-efficiëntie en het verminderen van het invoergehalte van de Portugese economie, om zo het concurrentievermogen en het groeipotentieel van het land te verbeteren en tegelijkertijd de klimaatdoelstellingen te verwezenlijken.

(42) Het blijvende effect van het plan kan ook worden vergroot via synergieën tussen het plan en andere programma's die uit de cohesiefondsen worden gefinancierd, met name door de diepgewortelde territoriale problemen grondig aan te pakken en een evenwichtige ontwikkeling te stimuleren.

Monitoring en uitvoering

(43) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt h), van en deel 2.8 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241 zijn de in het herstel- en veerkrachtplan voorgestelde regelingen passend (score A) om te zorgen voor een doeltreffende monitoring en uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van het beoogde tijdschema en de beoogde mijlpalen en streefdoelen alsmede de bijbehorende indicatoren.

(44) De bestuurlijke structuur "Estrutura de Missão Recuperar Portugal" ("taskforce *Recuperar Portugal*") moet het plan monitoren en uitvoeren. De verantwoordelijkheden van de taskforce zijn duidelijk omschreven en neergelegd in nationale wetgeving, wat zorgt voor een degelijk coördinatie- en rapportagemechanisme tussen deze structuur en andere instanties die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de investeringen en hervormingen in het kader van de verschillende componenten. De taskforce heeft duidelijke verantwoordelijkheden en een adequate structuur voor de uitvoering van het plan, de monitoring van de vooruitgang en de rapportage. De taskforce moet tot het einde van de uitvoering van het plan blijven bestaan.

(45) De mijlpalen en streefdoelen van het Portugese plan vormen een systeem dat geschikt is voor de monitoring van de uitvoering van het plan. Ze zijn voldoende duidelijk en

omvattend om ervoor te zorgen dat de voltooiing ervan kan worden nagegaan en gecontroleerd. De door de Portugese autoriteiten beschreven controlemechanismen, gegevensverzameling en verantwoordelijkheden lijken voldoende robuust om de uitbetalingsverzoeken adequaat te rechtvaardigen na voltooiing van de mijlpalen en streefdoelen. De mijlpalen en streefdoelen zijn ook relevant voor reeds voltooide maatregelen die in aanmerking komen overeenkomstig artikel 17, lid 2, van de verordening. Om een betalingsverzoek te kunnen rechtvaardigen, moeten deze mijlpalen en streefdoelen in de loop van de tijd op bevredigende wijze worden bereikt.

(46) De lidstaten moeten zorgen voor communicatie en erkenning van de financiële steun in het kader van de faciliteit, overeenkomstig artikel 34 van Verordening (EU) 2021/241. In het kader van het instrument voor technische ondersteuning kunnen de lidstaten om technische ondersteuning bij de uitvoering van hun plan verzoeken.

Kostenberekening

(47) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt i), van en deel 2.9 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241 is de in het plan verstrekte motivering voor het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan in redelijke mate (score B) redelijk en aannemelijk, strookt het met het kostenefficiëntiebeginsel en staan de kosten in verhouding tot de verwachte nationale economische en sociale gevolgen.

(48) Portugal heeft individuele kostenramingen verstrekt voor alle in het herstel- en veerkrachtplan opgenomen investeringen en hervormingen waaraan kosten verbonden zijn. De uitsplitsing van de kosten is over het algemeen gedetailleerd en goed onderbouwd. De ramingen zijn grotendeels gebaseerd op vergelijkingen met aanbestedingscontracten voor soortgelijke diensten of eerdere soortgelijke investeringen of marktraadplegingen. Uit de beoordeling van de kostenramingen en de bewijsstukken blijkt dat de meeste kosten redelijk en aannemelijk zijn. Omdat de gebruikte methode soms niet voldoende is uitgelegd en het verband tussen de onderbouwing en de eigenlijke kosten niet volledig duidelijk is, kan voor dit beoordelingscriterium geen score A worden toegekend. Tot slot zijn de geraamde totale kosten van het ingediende herstel- en veerkrachtplan in overeenstemming met het kostenefficiëntiebeginsel, en staan ze in verhouding tot het verwachte nationale economische en sociale effect.

Bescherming van financiële belangen

(49) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt j), van en deel 2.10 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241 zijn de in het herstel- en veerkrachtplan voorgestelde regelingen en de in dit besluit vermelde aanvullende maatregelen passend (score A) om corruptie, fraude en belangenconflicten bij het gebruik van de financiële middelen die op grond van deze verordening zijn verstrekt, te voorkomen, op te sporen en recht te zetten, en wordt verwacht dat de regelingen daadwerkelijk dubbele financiering in het kader van de verordening en andere Unieprogramma's voorkomen. Dit laat de toepassing onverlet van andere instrumenten om de naleving van het EU-recht te bevorderen en te handhaven, onder meer het voorkomen, opsporen en corrigeren van corruptie, fraude en belangenconflicten, en het beschermen van de financiën van de Unie overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad.

(50) Het interne controlesysteem dat in het plan wordt beschreven, berust op robuuste processen en structuren, en definieert duidelijk de actoren (organen/entiteiten) en hun rollen en verantwoordelijkheden voor de uitvoering van interne controletaken. Het nationale beheer zal worden gecentraliseerd in de taskforce *Recuperar Portugal*. De uitvoering van het plan zal worden uitbesteed aan overheidsagentschappen of -organen of tussenpersonen die op decentraal niveau verantwoordelijk zijn. Het controlesysteem en andere relevante regelingen, onder meer voor de verzameling en openbaarmaking van gegevens over eindontvangers, volstaan.

(51) Voor de tenuitvoerlegging, monitoring en controle van het herstel- en veerkrachtplan zal Portugal gebruikmaken van IT-instrumenten. De IT-functies zijn duidelijk beschreven in het plan. Portugal heeft aangegeven dat de Algemene Inspectie van Financiën (IGF) een eerste audit van het beheers- en controlesysteem voor het herstel- en veerkrachtplan zal uitvoeren voordat het eerste betalingsverzoek (exclusief voorfinanciering) bij de Europese Commissie wordt ingediend.

Coherentie van het plan

(52) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt k), van en deel 2.11 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241 bevat het herstel- en veerkrachtplan in hoge mate (score A) maatregelen voor de uitvoering van hervormingen en investeringsprojecten die coherente acties vormen.

(53) Het Portugese herstel- en veerkrachtplan getuigt van een strategische en consistente visie in het hele plan, en de vertoont samenhang tussen componenten en tussen afzonderlijke maatregelen. De hervormingen en investeringen in elke component zijn consistent en versterken elkaar, aangezien er tussen de componenten synergieën en complementariteit bestaat. Binnen een component zijn er geen maatregelen voorgesteld die met elkaar in tegenspraak zijn of onderling afbreuk doen aan hun doeltreffendheid en er zijn evenmin inconsistenties of tegenstrijdigheden vastgesteld tussen de verschillende componenten.

Gelijkheid

(54) Het plan bevat een reeks maatregelen die naar verwachting zullen bijdragen om de uitdagingen aan te pakken op het gebied van gendergelijkheid en gelijke kansen voor iedereen. Hiertoe behoren hervormingen die gericht zijn op de bestrijding van loonongelijkheid tussen mannen en vrouwen en gendersegregatie op de arbeidsmarkt, alsmede maatregelen om jonge vrouwen naar STEAM-studies te leiden. Het gedeelte van het plan dat betrekking heeft op maatregelen van sociaal beleid, omvat een nationale strategie voor de inclusie van personen met een handicap en een nationale strategie voor armoedebestrijding.

Zelfbeoordeling van de beveiliging

(55) Er is overeenkomstig artikel 18, lid 4, punt g), van Verordening (EU) 2021/241 een zelfbeoordeling van de beveiliging verstrekt voor investeringen in digitale capaciteit en connectiviteit. De zelfbeoordeling voorziet in een matrix van risico's en risicobeperkende maatregelen. In totaal werden achttien mogelijke risico's vastgesteld, onder meer afhankelijkheid van leveranciers, leveranciers met een hoog risico, zorgen uit het oogpunt van cyberbeveiliging en verstoring van kritieke systemen. De matrix bevat dertien risicobeperkende maatregelen die moeten worden genomen om de mogelijke risico's op te vangen, met inbegrip van het verplichte veiligheidsonderzoek

door de aanbieders, beperkingen op leveranciers die als zeer risicovol worden beschouwd, multivendorstrategieën en back-upsystemen voor kritieke functies.

Grensoverschrijdende of meerlandenprojecten

(56) Het herstel- en veerkrachtplan bevat grensoverschrijdende investeringen op het gebied van justitie. Het versnelt en ontwikkelt de interoperabiliteit van strafregistergegevens in het Europees Strafregisterinformatiesysteem (Ecris), en zorgt ervoor dat interoperabele rechterlijke beslissingen mogelijk via de Europese identificatiecode voor jurisprudentie (ECLI) kunnen worden bekendgemaakt en doorzocht. Het vergemakkelijkt ook de uitwisseling van informatie tussen justitiële entiteiten op basis van e-Codex en bevordert de samenwerking in het kader van het Europees voertuig- en rijbewijsinformatiesysteem (Eucaris) en van grensoverschrijdende identificatiemiddelen zoals eIDAS. Andere grensoverschrijdende initiatieven zijn gesitueerd in het gebied van de digitalisering van het bedrijfsleven met de oprichting van 16 "Digital Innovation Hubs", éénloketoplossingen die ondernemingen helpen om hun activiteiten, productieprocessen, producten of diensten te verbeteren door middel van digitale technologieën. De in het plan opgenomen hubs zullen naar verwachting bijdragen aan het netwerk van Europese digitale-innovatiehubs. Andere grensoverschrijdende samenwerkingen kunnen ook plaatsvinden op het gebied van waterstof. Portugal werkt samen met andere EU-lidstaten aan de ontwikkeling van een mogelijk belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang inzake waterstof. De in het plan opgenomen waterstofprojecten zullen naar verwachting direct of indirect aan dit initiatief bijdragen.

Raadplegingsproces

(57) Over dit plan zijn uitvoerige besprekingen, formele openbare raadplegingen en thematische seminars gehouden in aanwezigheid van regeringsleden. Parallel aan deze openbare raadpleging heeft de regering een reeks raadplegingen gehouden met institutionele belanghebbenden, zoals de Economische en Sociale Raad, de Raad voor territoriale coördinatie en de Nationale Gezondheidsraad. Als reactie op de schriftelijke bijdragen die tijdens de tweede openbare raadpleging werden ontvangen heeft de regering het plan op een aantal punten aangepast, en heeft onder meer twee nieuwe componenten opgenomen: Component 4 - Cultuur en component 10 — Zee.

(58) Portugal heeft voor de uitvoering van het plan een nationale monitoringcommissie opgericht die bestaat uit vertegenwoordigers van de sociale partners en belangrijke figuren van het maatschappelijk middenveld, die aanbevelingen kan doen voor de uitvoering van het plan. Voorts zal de uitvoering van het plan ook openbaar kunnen worden gecontroleerd via het transparantieportaal. Om te zorgen voor draagvlak bij de desbetreffende actoren is het van cruciaal belang dat alle betrokken lokale autoriteiten en belanghebbenden, waaronder de sociale partners, bij de uitvoering van de in het plan opgenomen investeringen en hervormingen worden betrokken.

Positieve beoordeling

(59) Nadat de Commissie het Portugese herstel- en veerkrachtplan positief heeft beoordeeld en concludeert dat het plan op bevredigende wijze voldoet aan de beoordelingscriteria van Verordening (EU) 2021/241, moeten, overeenkomstig artikel 20, lid 2 van en bijlage V bij die verordening, in dit besluit de voor de uitvoering van het plan noodzakelijke hervormings- en investeringsprojecten worden vastgelegd alsmede de relevante mijlpalen, streefdoelen en indicatoren en het bedrag dat door de Unie ter

beschikking wordt gesteld voor de uitvoering van het plan in de vorm van niet-terugbetaalbare financiële steun en steun via leningen.

Financiële bijdrage

(60) De geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan van Portugal bedragen 16 643 679 377 EUR. Aangezien het herstel- en veerkrachtplan op bevredigende wijze voldoet aan de beoordelingscriteria van Verordening (EU) 2021/241 en aangezien voorts het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan hoger is dan de maximale financiële bijdrage die voor Portugal beschikbaar is, moet de aan het herstel- en veerkrachtplan van Portugal toegewezen financiële bijdrage gelijk zijn aan het totale bedrag van de financiële bijdrage die beschikbaar is voor Portugal.

(61) Overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241 moet de berekening van de maximale financiële bijdrage voor Portugal uiterlijk 30 juni 2022 worden bijgewerkt. Overeenkomstig artikel 23, lid 1, van die verordening moet nu een bedrag voor Portugal ter beschikking worden gesteld voor een juridische verbintenis op uiterlijk 31 december 2022. Indien noodzakelijk moet de Raad na het bijwerken van de maximale financiële bijdrage op voorstel van de Commissie dit besluit wijzigen om onverwijld de bijgewerkte maximale financiële bijdrage daarin op te nemen.

(62) Voorts heeft Portugal steun via leningen aangevraagd om aanvullende hervormingen en investeringen te ondersteunen. Het bedrag van de door Portugal aangevraagde leningen bedraagt minder dan 6,8 % van zijn bruto nationaal inkomen in 2019 in lopende prijzen. Het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan is hoger dan het totaal van de voor Portugal beschikbare financiële bijdrage en de aangevraagde steun via leningen.

(63) De te verlenen steun moet worden gefinancierd uit de middelen die de Commissie op grond van artikel 5 van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad[7] namens de Unie heeft opgenomen. De steun moet worden betaald in termijnen zodra Portugal de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen die zijn vastgesteld in verband met de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt.

(64) Portugal heeft verzocht om voorfinanciering van 13 % van de financiële bijdrage en 13 % van de lening. Dat bedrag moet aan Portugal ter beschikking worden gesteld onder voorbehoud van de inwerkingtreding en in overeenstemming met de financieringsovereenkomst bedoeld in artikel 23, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241 en de leningsovereenkomst bedoeld in artikel 15, lid 2, van die verordening.

(65) Dit besluit moet de uitkomst onverlet laten van eventuele procedures met betrekking tot de toekenning van middelen van de Unie in het kader van andere programma's van de Unie dan Verordening (EU) 2021/241 of van eventuele procedures met betrekking tot verstoringen van de werking van de interne markt, met name uit hoofde van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag. Het doet geen afbreuk aan het vereiste dat de lidstaten, uit hoofde van artikel 108 van het Verdrag, de Commissie op de hoogte brengen van voorgenomen steunmaatregelen,

[7] PB L 424 van 15.12.2020, blz. 1.

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1
Goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan

De beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan van Portugal op grond van de criteria van artikel 19, lid 3, van Verordening (EU) 2021/241 wordt goedgekeurd. De hervormings- en investeringsprojecten in het kader van het herstel- en veerkrachtplan, de regelingen en het tijdschema voor de monitoring en de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van de relevante mijlpalen en streefdoelen alsmede de aanvullende mijlpalen en streefdoelen met betrekking tot de betaling van de lening, de relevante indicatoren voor het bereiken van de beoogde mijlpalen en streefdoelen, en de regelingen voor volledige toegang door de Commissie tot de relevante onderliggende gegevens worden vastgelegd in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2
Financiële bijdrage

1. De Unie stelt aan Portugal een financiële bijdrage ter beschikking in de vorm van niet-terugbetaalbare steun ten bedrage van 13 907 294 284 EUR[8]. Een bedrag van 9 758 504 454 EUR wordt beschikbaar gesteld om uiterlijk 31 december 2022 in een juridische verbintenis te worden vastgelegd. Onder voorbehoud van de bijwerking bedoeld in artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241, waarbij voor Portugal een bedrag wordt berekend dat gelijk is aan of hoger dan dit bedrag, wordt een verder bedrag van 4 148 789 829 EUR ter beschikking gesteld om van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 in een juridische verbintenis te worden vastgelegd.

2. De financiële bijdrage van de Unie wordt door de Commissie aan Portugal in termijnen beschikbaar gesteld in overeenstemming met de bijlage bij dit besluit. Als betaling voor voorfinanciering wordt een bedrag van 1 807 948 257 EUR ter beschikking gesteld dat gelijk is aan 13 % van de financiële bijdrage. De voorfinanciering en de termijnen mogen door de Commissie worden uitbetaald in een of meerdere tranches. De omvang van de tranches is afhankelijk van de beschikbaarheid van de middelen.

3. De voorfinanciering wordt vrijgegeven onder voorbehoud van de inwerkingtreding en in overeenstemming met de financieringsovereenkomst bedoeld in artikel 23, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241. De voorfinanciering wordt vereffend door deze evenredig in mindering te brengen op de betaling van de tranches.

4. De vrijgave van de tranches in overeenstemming met de financieringsovereenkomst is afhankelijk van de beschikbare middelen en van een besluit van de Commissie overeenkomstig artikel 24 van Verordening (EU) 2021/241 dat Portugal de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen die zijn vastgesteld in verband met de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt. Om in aanmerking te komen voor betaling, onder voorbehoud van de

[8] Dit bedrag komt overeen met de financiële toewijzing na aftrek van het proportionele aandeel van Portugal in de onkosten van artikel 6, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241, berekend volgens de in artikel 11 van die verordening beschreven methode.

inwerkingtreding van de in lid 1 bedoelde juridische verbintenissen, worden de mijlpalen en streefdoelen uiterlijk op 31 augustus 2026 gehaald.

Artikel 3
Steun via leningen

1. De Unie stelt Portugal een lening van ten hoogste 2 699 000 000 EUR beschikbaar.

2. De steun via leningen wordt door de Commissie in termijnen aan Portugal beschikbaar gesteld in overeenstemming met de bijlage bij dit besluit. Als betaling voor voorfinanciering wordt een bedrag van 350 870 000 EUR ter beschikking gesteld, dat gelijk is aan 13 % van de lening. De voorfinanciering en de termijnen mogen door de Commissie worden uitbetaald in een of meerdere tranches. De omvang van de tranches is afhankelijk van de beschikbaarheid van de middelen.

3. De voorfinanciering wordt vrijgegeven onder voorbehoud van de inwerkingtreding en in overeenstemming met de leningsovereenkomst bedoeld in artikel 15, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241. De voorfinanciering wordt vereffend door deze evenredig in mindering te brengen op de betaling van de tranches.

4. De vrijgave van de tranches in overeenstemming met de leningsovereenkomst is afhankelijk van de beschikbare middelen en van een besluit van de Commissie overeenkomstig artikel 24 van Verordening (EU) 2021/241 dat Portugal de aanvullende mijlpalen en streefdoelen die door de lening worden gedekt en die zijn vastgesteld in verband met de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt. Om in aanmerking te komen voor betaling, worden de door de lening gedekte aanvullende mijlpalen en streefdoelen uiterlijk op 31 augustus 2026 gehaald.

Artikel 4
Geadresseerde

Dit besluit is gericht tot de Portugese Republiek.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter